

Dosarul nr. 3ra-1220/22
2-20143828-01-3ra-25112022

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (jud: V.Railean)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V.Negru, E.Palanciuc, A.Minciuna)

Î N C H E I E R E

18 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Tudor Pînzari,
în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Tudor Pînzari
împotriva Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Căușeni și a Ministerului
Sănătății, Muncii și Protecției Sociale privind contestarea actelor administrative și
obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,
împotriva deciziei din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul depus de Tudor Pînzari și a fost menținută hotărârea din 26
octombrie 2021 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La data de 16 noiembrie 2020 Tudor Pînzari a depus cerere de chemare în
judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Direcției Asistență
Socială și Protecția Familiei Căușeni și a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției
Sociale privind contestarea actelor administrative și obligarea emiterii actului
administrativ individual favorabil.

În motivarea acestei acțiuni, Tudor Pînzari a indicat că a participat la războiul
pentru independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova din anul 1992,
având gradul de dizabilitate II și suferind de adenom de prostată.

A indicat, că pensia de dizabilitate pe care o primește nu-i ajunge pentru
procurarea medicamentelor, pentru procurarea hranei și pentru achitarea serviciilor
comunale, nemaivorbind despre acoperirea altor cheltuieli stringente pentru viață,
cum ar fi, de exemplu, reparația și întreținerea locuinței.

A menționat că la data depunerii acțiunii, beneficia de o pensie socială lunară
în mărime de 1 552,95 lei, care constă din pensia lunară de dizabilitate propriu-zisă
în mărime de 372,72 lei, la care se adaugă suma de 212 lei ce constituie diferența
pensiei de dizabilitate, suma de 344,99 lei – indexarea diferenței pensiei de

dizabilitate, suma de 300 lei alocația lunară de stat și suma de 23 lei compensație pentru serviciile de transport.

Reclamantul a arătat, că conform datelor Biroului Național de Statistică, media anuală lunară a minimului de existență pentru populația din orașele mici pentru anul 2019, a constituit suma de 2 013,50 lei, astfel că, pensia socială lunară, împreună cu adaosurile, indemnizațiile și alocațiile care i-au fost stabilite este cu 460,55 lei mai mică decât minimul de existență stabilit pentru anul 2019.

În scopul asigurării unui trai decent din partea statului, la 29 iunie 2020, a depus cererea A271017300485 către asistentul social comunitar din cadrul Direcției asistență socială și protecția familiei Căușeni, prin care a solicitat să i se stabilească și să i se acorde un ajutor social pentru a i se asigura minimul de existență, care lunar, conform datelor Biroului Național de Statistică pentru orașul Căușeni, a constituit suma de 2 013,50 lei.

A relatat, că prin decizia Direcției asistență socială și protecția familiei Căușeni din 21 iulie 2020, i s-a refuzat acordarea dreptului de a beneficia de ajutor social lunar, fiind invocat drept temei de refuz faptul, că pensia lunară primită în mărime de 1 552,95 lei, depășește venitul lunar minim garantat de stat, calculat la acel moment, care constituia suma de 1 549,80 lei.

Reclamantul a indicat că nu a fost de acord cu această decizie, astfel că la 7 august 2020, a depus cerere prealabilă prin care a solicitat constatarea faptului, că în privința sa are loc un genocid din partea statului Republica Moldova, deoarece autoritățile centrale și locale ale acestui stat nu-i asigură minimul de existență pentru a supraviețui în sărăcie, precum și a avea un trai decent în viitor; anularea deciziei din 21 iulie 2020; stabilirea și achitarea unui ajutor social lunar din 29 iunie 2020.

A afirmat, că prin decizia din 10 august 2020, cererea prealabilă a fost respinsă, reclamantul fiind informat că beneficiază de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului, conform calculelor efectuate de către Direcția asistență socială și protecția familiei Căușeni. Ulterior, prin scrisoarea din 21 august 2020, reclamantul a fost informat că nu beneficiază de un ajutor social, însă beneficiază de ajutor pentru perioada rece a anului.

A insistat că asistentul social a comis o eroare la completarea fișei electronice de calcul, și anume, a inclus alocația lunară de stat în mărime de 300 lei la rubrica necorespunzătoare „orice altă prestație”, astfel că, această sumă fiind luată în calcul de două ori la stabilirea cuantumului venitului său global mediu lunar, iar din această cauză nu i s-a acordat ajutorul social pentru lunile iunie-iulie 2020, în mărime de 593,70 lei.

A susținut, că Direcția asistență socială și protecția familiei Căușeni a soluționat cererea de acordare a ajutorului social cu depășirea termenului stabilit de pct. 171 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167 din 16 octombrie 2008.

Reclamantul a considerat, că venitul lunar minim garantat de stat, calculat pentru el în parte, care ar fi în sumă de 1 549,80 lei, este eronat, deoarece acesta nu corespunde cu datele Biroului Național de Statistică, potrivit căruia media anuală lunară a minimului de existență pentru populația din orașele mici, pentru anul 2019, a constituit suma de 2 013,50 lei.

În aceste condiții, Tudor Pînzari a solicitat anularea deciziilor Direcției asistență socială și protecția familiei Căușeni din 21 iulie 2020 și din 10 august 2020, anularea parțială a deciziei Direcției asistență socială și protecția familiei Căușeni din 21 iulie 2020, obligarea Direcției asistență socială și protecția familiei Căușeni de a include în calcule media anuală lunară a minimumului de existență pentru populația din orașele mici, care pentru anul 2019 a constituit lunar suma de 2 013,50 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2021 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, acțiunea în contencios administrativ depusă de Tudor Pînzari a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Tudor Pînzari și a fost menținută hotărârea din 26 octombrie 2021 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că potrivit cadrului legal în vigoare, ajutorul social și ajutorul pentru perioada rece a anului se calculează în baza formulei stabilite de Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plata ajutorului social, și nu în baza informației Biroului Național de Statistică după cum a solicitat Tudor Pînzari. Mai mult, la indexarea nivelului venitului lunar se ține cont de creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum pentru anul precedent.

În condițiile speței, s-a stabilit cert, că în urma examinării cererii nr. A2710173005512 și stabilirii metodei de calcul cu reținerea prevederilor legale, apelantului i-a fost stabilit dreptul la ajutorul social în sumă de 296,85 lei lunar, prestație ce urmează a fi calculată începând cu 1 august 2020 și până la 31 iulie 2020, sau până când vor exista schimbări în informația pe care urmează să o furnizeze.

Astfel, argumentele invocate de apelant precum că, nu beneficiază de ajutor social, sunt neîntemeiate, acestea fiind combătute prin decizia din 25 august 2020.

Curtea de Apel Chișinău a respins și argumentele apelantului precum că, cuantumul ajutorului social urmează a fi calculat conform informațiilor Biroului Național de Statistică, or, după s-a concluzionat anterior, ajutorul social se calculează în baza Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plata ajutorului social și nu conform informației Biroului Național de statistică.

Corespunzător, la emiterea actelor administrative contestate, nu au fost admise careva abateri, iar soluția fondului de respingere a acțiunii depuse de Tudor Pînzari, este legală și întemeiată.

Având în vedere, că pe parcursul judecării prezentului litigiu, s-a constatat legalitatea actelor administrative contestate de Tudor Pînzari, pretențiile accesorii cu privire la obligarea Direcției asistență socială și protecția familiei Căușeni să includă în calcule media anuală lunară a minimumului de existență pentru populația din orașele mici, care pentru anul 2019 a constituit lunar suma de 2 013,50 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, urmează a fi respinse, deoarece acestea pot fi admise doar în cazul în care au fost admise pretențiile principale.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a conchis că, prima instanța just a stabilit circumstanțele cauzei și a aplicat normele legale, ajungând la concluzia cu privire la respingerea acțiunii, iar careva temeii legal pentru casarea hotărârii n-a fost stabilit în instanța de apel.

La data de 22 noiembrie 2022, Tudor Pînzari a depus împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului împotriva deciziei din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 26 octombrie 2021 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei noi decizii, de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a invocat dezacordul cu actele judecătorești contestate, considerându-le neîntemeiate prin faptul că au fost aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

În acest context, Tudor Pînzari a invocat că venitul lunar minim garantat de stat a fost calculat eronat, așa cum, acesta nu corespunde cu datele Biroului Național de Statistică.

La data de 28 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia motivării recursului depus de Tudor Pînzari, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Cu toate că Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Căușeni și Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale au recepționat corespondența în data de 28 noiembrie 2022, ceea ce se confirmă prin indicarea mesajului text de pe adresa oficială de e-mail, în apărarea sa, până la data examinării admisibilității recursului, nu au formulat referință.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată în data de 21 septembrie 2022, fiind notificată recurentului Tudor Pînzari în data de 3 noiembrie 2022 (f.d.155).

Astfel, depunerea împreună cu cererea de recurs, a motivării recursului în data de 22 noiembrie 2022 (f.d.156) este în termen, având în vedere că la dosar lipsesc date privind notificarea de către recurent a dispozitivului deciziei.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Tudor Pînzari, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din același cod, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la

temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne decizia instanței de apel contestată într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de

drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Tudor Pînzari.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Tudor Pînzari se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron